

ผลงานด้านวิชาการและการวิจัย กลุ่ม สร้างเสริมศักยภาพเพื่อการส่งเสริมสุขภาพ

ชื่อ-นามสกุล น.ส.สงกรานต์ กัญญาสา ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุข

ชื่อผลงานวิชาการและการวิจัย “การบริหารการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูงของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข”

วันที่เผยแพร่/เสนอผลงาน ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๒ นำเสนอผลงานผ่าน “การประชุมวิชาการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๒ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒”

ช่องทางการเผยแพร่ Oral Present (นำเสนอในห้องประชุม)

“การบริหารการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูงของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข”

โดย นางอัญชรี บัญญาประเสริฐ และ นางสาวสงกรานต์ กัญญาสา สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย
บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ ป็นวิจัยเชิงพรรณนามีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อศึกษาการบริหารการเปลี่ยนแปลงของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ทางด้านการยกระดับการนำ (Lead) การปรับกระบวนการ (Lean) การสร้างการเรียนรู้ (Learn) การสร้างค่านิยมหลัก (Core Values) และการให้มีส่วนร่วมหรือเข้ามาเกี่ยวข้อง ของกรมอนามัย ๒) เพื่อศึกษาการดำเนินงานการเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูงของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข และ ๓) เพื่อศึกษาการบริหารการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูงของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ หน่วยงานในสังกัดกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข จำนวน ๓๗ หน่วย ผู้ให้ข้อมูล คือ ข้าราชการระดับกลาง ประกอบด้วย ข้าราชการประเภทวิชาการ ตั้งแต่ระดับชำนาญการ ถึงชำนาญการพิเศษ และข้าราชการประเภททั่วไป ตั้งแต่ระดับ ระดับชำนาญงาน ถึง ทักษะพิเศษ กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ได้จากการสุ่มจากผู้ให้ข้อมูล รวมทั้งสิ้น ๓๐๙ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารการเปลี่ยนแปลงของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ทางด้านการยกระดับการนำ การปรับกระบวนการ การสร้างการเรียนรู้ การสร้างค่านิยมหลัก และการให้มีส่วนร่วมหรือเข้ามาเกี่ยวข้อง และการดำเนินงาน การเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูงของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาค่าความถี่ และร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า การบริหารการเปลี่ยนแปลงของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ทั้งในภาพรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก การดำเนินงานการเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูงของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ทั้งในภาพรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และการบริหารการเปลี่ยนแปลง ในภาพรวมและในด้านการให้มีส่วนร่วมหรือเข้ามาเกี่ยวข้องส่งผลต่อการเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูงของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ในภาพรวม ได้ร้อยละ ๖๑.๘๐ ($R^2 = 0.๖๑๘, P = 0.000 < \alpha$)

ข้อเสนอแนะ

ด้านการพัฒนากกรมอนามัยให้ไปสู่การเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง

๑. เน้นการสร้างค่านิยมหลัก โดยเฉพาะพัฒนากระบวนการสร้างการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์
๒. เน้นการสร้างการเรียนรู้ โดยเฉพาะพัฒนากระบวนการให้ความรู้และการสื่อสาร

๓. เน้นย้ำให้มีการประชุมอย่างสม่ำเสมอและทุกระดับย่อยขององค์กร
๔. รักษาระดับการมีส่วนร่วมหรือเข้ามาเกี่ยวข้อง เสริมความเข้มแข็งการยกระดับการนำ การปรับกระบวนการ และการสร้างการเรียนรู้
๕. ปลุกฝังการทำงานเป็นทีมและทำงานแบบมีเครือข่าย
๖. ควรเสริมพลังและสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการไปสู่เป้าหมาย
๗. เร่งสร้างและทำความเข้าใจในโครงสร้างองค์กรในส่วนของวิชาการและโรงพยาบาล.
๘. จัดทำโครงการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ ปรับเปลี่ยนกระบวนการคิด (Mindset)
๙. จัดระเบียบโครงสร้างเครือข่าย (Networking) เพื่อเชื่อมโยงกลุ่มคนหรือองค์กร

ด้านนโยบาย

๑. กำหนดทิศทางที่ชัดเจนระหว่าง การพัฒนากรมอนามัยให้เป็น “องค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง” “องค์กรคุณภาพคู่คุณธรรม” “องค์กรอภิบาลระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม” โดย จัดทำคำนิยามของคำว่า “องค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง” “องค์กรคุณภาพคู่คุณธรรม” “องค์กรอภิบาลระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม”
๒. พัฒนานวัตกรรมสื่อสารเพื่อการขับเคลื่อนนโยบายและการดำเนินงานการพัฒนาให้ชัดเจน
๓. เป็นต้นแบบพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และเร่งสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของบุคลากร
๔. ปรับโครงสร้างองค์กรที่รับผิดชอบงานส่งเสริมสุขภาพกลุ่มวัย ให้มีหน่วยงานที่มีบทบาท อำนาจหน้าที่เทียบเท่าระดับกอง เช่น จากกลุ่มอนามัยแม่และเด็ก ปรับเป็น สำนักสุขภาพสตรีและเด็กปฐมวัย กลุ่มอนามัยเด็กวัยเรียนวัยรุ่น ปรับเป็น สำนักสุขภาพเด็กวัยเรียนวัยรุ่น และเพิ่มโครงสร้างสำนักส่งเสริมสุขภาพตลอดช่วงวัย แทนการทำงานแบบรวมสหวิชาชีพทางวิชาการ (Cluster) ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน โดยมีบทบาทในการบริหารงานกลุ่มวัยตามคุณลักษณะการเป็น “องค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง” “องค์กรคุณภาพคู่คุณธรรม” “องค์กรอภิบาลระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม”

การวิจัยในครั้งต่อไป

๑. ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ การสร้างค่านิยมหลักหรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของบุคลากรกรมอนามัย การเปิดโอกาสให้ลูกจ้างและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมหรือเข้ามาเกี่ยวข้อง รูปแบบการยกระดับการนำ การปรับกระบวนการ การสร้างการเรียนรู้ การพัฒนาบุคลากรในหลักสูตรเตรียมความพร้อมผู้นำการเปลี่ยนแปลง กรมอนามัย (Our Skills Our Future: OSOF) ผู้บริหารยุคใหม่ กรมอนามัย (Next Generation Shape Our Future: NeGSOF) และผู้นำการสร้างวัฒนธรรมองค์กร คุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership) การปรับ Mindset Change เพื่อส่งผลต่อการพัฒนา “องค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง” “องค์กรคุณภาพคู่คุณธรรม” “องค์กรอภิบาลระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม”
๒. ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ คุณลักษณะ ความหมาย ของคำว่า “องค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง” “องค์กรคุณภาพคู่คุณธรรม” “องค์กรอภิบาลระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม” โดยให้ศึกษาในประชากรภาครัฐ ภาคเอกชน ทั้งประเทศ เพื่อให้เข้าใจในความหมายที่ตรงกัน และดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน จากผลการวิจัยการบริหารการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูงของกรมอนามัย

ภาพประกอบการนำเสนอวิจัย

